Nr 152. **Kraków, Czwartek 3 Kwietnia 1913.** **Rok XXXII**

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 h.
z dwurazową	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572.—Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników S. Sokołowskiego, ulica Jagiellońska 8 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7. Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ulica Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, ulica Jagiellońska 3. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile).

W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 4.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Zlekceważenie mocarstw przez Serbię i Czarnogórę.

(*Telegr. „N. Reformy“*).

Wiedeń, 3 kwietnia.

Wczoraj po południu były tu rozpowszechnione pogłoski o upadku Skutari. Pogłoski te jednak okazały się nieprawdziwemi, chociaż nie są nieprawdopodobne. **Bombardowanie Skutari zostało onegdaj wieczorem zastanowione, jednak w Wiedniu nie tłómaczą tego jako symptomat pokojowy, lecz widzą w tem raczej dowód zaostrzenia sytuacyi. Zawieszenie bombardewania Skutari bowiem jest tylko prowizorycznem, albowiem Czarnogórcy czekają na przybycie nowych posiłków serbskich, gdyż sami czują się za słabi do ostatecznego szturmu generalnego**, chociaż już zdobyli Tarabosz. Pod Skutari przybył już nowy transport artyleryi serbskiej, armaty te wczoraj ustawiono już na pozycyach, tak, że prawdopodobnie **dzisiaj bombardowanie będzie ze zdwojoną siłą na nowo podjęte.**

Demonstracya flotowa, która faktycznie już się rozpoczęła, albowiem okręty wojenne kilku mocarstw krążą już pod Antivari, nie sprawia żadnego wrażenia ani w Czarnogórze, ani w Serbii. Okręty austryackie znajdują się już tak blizko, że dzisiaj przybędą pod Antivari. Dziś też oczekują tam przybycia okrętu niemieckiego „Breslau“, który wczoraj wyruszył z Aten. Prawdopodobnie dzisiaj przybędzie też okręt francuski „Edgar Quinet“, okręty zaś włoskie wczoraj wyruszyły pod Antivari. **Demonstracya ta jednak niema żadnej istotnej wartości, ponieważ mandat konferencyi ambasadorów w Londynie nie sięga dalej, jak tylko najwyżej do t. zw. blokady pokojowej, która**, jak z dotychczasowego zachowania się Serbii i Czarnogóry wynika, jest niewystarczająca. — **Serbia i Czarnogóra widząc niezgodę wśród mocarstw, a czując za sobą poparcie Rosyi, stawiają opór i chcą stworzyć stan dokonany, bez względu na następstwa, jakie przez to mogą powstać.** W tutejszych kołach dyplomatycznych zapewniają jednak, że Skutari musi należeć do Albanii i że także Serbia będzie musiała opuścić terytoryum albańskie, w szczególności Durazzo, w przeciwnym razie Austrya, nie oglądając się na inne mocarstwa, zmusi do tego Serbię i Czarnogórę.

Wczoraj odbyły się u cesarza liczne posłuchania wojskowe. Oprócz arcyks. Fryderyka, przyjął cesarz na przeszło godzinnych posłuchaniach szefa sztabu generalnego Conrada i ministra wojny Krobatina.

O prestige koncertu europejskiego.

Londyn, 3 kwietnia.

„Times“ występuje za interwencyą na morzu Adryatyckiem, choćby w tej demonstracyi nie miały wziąć udziału niektóre mocarstwa, gdyż Anglia winnna jest to sobie samej, aby obecny kurs podtrzymać; leży to także w interesie pokoju europejskiego. Uważamy zebranie ambasadorów — pisze „Times“ dalej — za bardzo ważny czynnik utrzymania pokoju europejskiego. Jesteśmy pewni, że powaga zebrania byłaby nieodwołalnie podkopaną, gdyby kraje, jak Czarnogóra i Serbia, unicestwiły jego decyzyę. Dziennik wskazuje na pozytywne zapewnienie, dane przez Serbię mocarstwom i podkreśla, że rozstrzygnięcie w sprawie północnej Albanii jest całością nierozerwalną. Jeżeli Serbia nie jest gotową pozostawić Skutari Albanii, to cały układ, zapowiadający tyle korzyści, byłby ipso facto unicestwiony. **Lecz najgorszem następstwem byłoby bankructwo uchwał Europy. Po takiem odrzuceniu nikt by nie respektował upomnień, rad, lub zakazów Europy.** Ignorowanoby ją we wszystkich poważnych sprawach, które obecnie są w toku, a które musiałyby bezprzecznie doprawadzić do wojny europejskiej, gdyby nie usłuchano uchwały Europy. Koncert europejski jest najważniejszym instrumentem dla poparcia sprawy pokoju europejskiego.

Rzym, 3 kwietnia.

Agencya Stefaniego ogłasza następujące doniesienie: Mocarstwa uchwaliły wysłać międzynarodową eskadrę, aby wyrobić posłuch jednomyślnym uchwałom zebrania ambasadorów w Londynie. Okręty wojenne włoskie, austro-węgierskie, angielskie i niemieckie, które w tej demonstracyi wezmą udział, odjechały już na wybrzeże wschodnie morza Adryatyckiego. Ze strony Włoch wezmą udział okręty wojenne: „Amiraglio di St. Bon“ i „Francesco Ferucci“.

Belgrad, 3 kwietnia.

Jak słychać, poseł angielski Paget zażądał od prezydenta ministrów Pasicza, aby Serbia w interesie **utrzymania przyjaźni angielskiej dla Serbii wycofała swe wojska z pod Skutari.**

Prezydent ministrów Pasicz oświadczył, powołując się na obowiązek sprzymierzeńczy że spełnienie tego żądania jest niemożliwem, oraz wskazał na to, że mocarstwa zalecały zawsze państwom bałkańskim zgodę.

Londyn, 3 kwietnia.

Biuro Reutera dowiaduje się, że w kołach dyplomatycznych przypuszczają, iż Czarnogóra może oświadczy gotowość przychylenia się do życzeń mocarstw. Odpowiedź na pytanie, jakie mają być podjęte kroki, jeżeli demonstracya flot okaże się niedostateczną, może być tylko przypuszczeniem, nie nadającem się do dyskusyi.

Stanowisko Rosyi i Francyi.

Londyn, 3 kwietnia.

Niektóre dzienniki donoszą, że Rosya zamierzała zgłosić na wczorajszem posiedzeniu konferencyi ambasadorów wniosek o reasumcyę uchwały co do demonstracyi flotowej, dodają jednak, że Anglia wnioskowi takiemu stanowczoby się sprzeciwiła.

Londyn, 3 kwietnia.

W sprawie obiegających za granicą pogłosek o zapatrywaniach Rosyi na demonstracyę flotową przeciw Czarnogórze dowiaduje się biuro Reutera: Stanowisko rządu rosyjskiego w tej sprawie od początku było zupełnie jasnem. Rosya była i jest zdania, że wspólna demonstracya flotowa leżałaby w interesie samej Czarnogóry, gdyż wzmocniłaby stanowisko króla. Zresztą przez cały czas były łatwo zrozumiałymi powody, dla których Rosya nie zamierza wysłać żadnego okrętu.

Berlin, 3 kwietnia.

„Loc. Anzeiger“ donosi z Petersburga: Wiadomość Biura Reutera, że Rosya wprawdzie nie weźmie udziału w demonstracyi flotowej, ale jej się nie sprzeciwi, wywołała w kołach panslawistycznych wielkie wzburzenie. Starają się wywrzeć nacisk na Sazonowa, aby nie dopuścił do przyłączenia Skutari do Albanii. Mimo to utrzymują, że Rosya nie sprzeciwi się demonstracyi flotowej, jednak zachowa się stanowczo odmownie wobec odosobnionej akcyi jakiegokolwiek mocarstwa.

Petersburg, 3 kwietnia.

Pet. ag. tel. dowiaduje się: Wobec uznanei przez konferencyę ambasadorów w Londynie konieczności demonstracyi flotowej na wodach czarnogórskich, Rosya, która nie bierze udziału w tej demonstracyi, oświadczyła się za jej międzynarodowym charakterem przy współudziale okrętów włoskich i francuskich.

Paryż, 3 kwietnia.

Agencya Havasa donosi: Wobec negatywnej odpowiedzi Czarnogóry koła dyplomatyczne uważają demonstracyę floty za rzecz nieuniknioną Francya jest gotową przyłączyć się do tej demonstracyi, o ile rosyjski sojusznik udzieli jej w bardzo wyraźny sposób mandatu zastąpienia Rosyi. Odpowiedź z Petersburga, która nie jest wątpliwą, oczekiwana jest lada godzina.

Paryż, 3 kwietnia.

Okazuje się, że niezdecydowane stanowisko, zajęte przez Francyę w sprawie demonstracyi flotowej, spowodowane zostało przez Izwolskiego. „Matin“ oświadcza, że widocznie zaszła pomyłka co do charakteru poufnej informacyi, jakiej w poniedziałek udzielił Izwolski ministrowi spraw zagranicznych, Pichonowi. Dzienniki opozycyjne sądzą, że Izwolski nie bez celu wywołał to nieporozumienie i przypominają jego zachowanie się w czasie aneksyi.

Londyn, 3 kwietnia.

Biuro Reutera donosi: **Francya oświadczyła gotowość wysłania okrętu wojennego celem wzięcia udziału w demonstracyi flotowej. Nastąpiło to za zgodą Rosyi.**

Stanowisko Serbii i Czarnogóry.

Belgrad, 3 kwietnia.

Organ rządowy „Samouprawa“ występuje dziś ostro przeciw mocarstwom, którym zarzuca złamanie neutralności przez żądanie zaniechania oblężenia Skutari. Takich żądań — oświadcza dziennik — żaden rząd serbski nie wypełni.

Dziennik „Bałkan“ atakuje gwałtownie Austryę, którą obwinia o wywołanie obecnego przesilenia. Jeżeli Europa jest za słaba, aby wstrzymać Austryę od tego postępowania, to uczynią to Serbia i Czarnogóra. Wojna z Austryą — pisze „Bałkan“ — jest nieuniknioną Rozbiliśmy państwo tureckie, rozbijemy i Austryę.

„Straża“ natomiast obawia się blizkiego wybuchu wojny z Bułgaryą i oświadcza, że w ostatnim miesiącu Serbowie z powodu walk pod Adryanopolem ponieśli większe straty, niż w czasie całej wojny. Serbia nie otrzymała jednak za to od Bułgaryi nawet należytego podziękowania. Jest pewnem, że wkrótce przyjdzie do wojny z Bułgaryą.

Berlin, 3 kwietnia.

W tutejszych kołach politycznych zapatrują się na sytuacyę obecną pesymistycznie. Liczą się tu z tem, że **Skutari padnie i że Czarnogóra zatrzyma je jako środek do wywarcia presyi celem otrzymania innych rekompensat.** Ponieważ jednak jest bardzo trudnem znaleść rekompensaty terytoryalne dla Czarnogóry, sytuacya w razie upadku **Skutari może się stać bardzo niebezpieczną.**

Szturm na Skutari.

Belgrad, 3 kwietnia.

(Godzina 12 w południe). Według doniesienia z San Giovanni di Medua, Czarnogórcy zajęli przednie szańce Tarabosza. **Generalny szturm na główne fortyfikacye ma nastąpić w ciągu dnia dzisiejszego.**

Serbowie w Albanii.

Londyn. Dzienniki donoszą, że na kilku okrętach greckich, którym towarzyszyło 6 okrętów wojennych, przybyły wczoraj do San Giovanni di Medua nowe transporty wojsk serbskich.

Przed zawarciem pokoju.

(*Telegr. „N. Reformy“.*)

Londyn, 3 kwietnia.

Biuro Reutera dowiaduje się, że mocarstwa, Bułgarya i Turcya w rokowaniach o granicę turecko-bułgarską doszły do rezultatu, który faktycznie równym jest zgodzie, choć jeszcze nie formalnej.

Sofia, 3 kwietnia.

Sprzymierzeńcy ponownie objawili życzenie dokonania zmian redakcyjnych w tekście odpowiedzi i dlatego ponownie opóźni się wręczenie odpowiedzi na notę mocarstw.

Konferencya ambasadorów.

Londyn, 3 kwietnia.

Biuro Reutera donosi: Wobec niepewności sytuacyi i braku odpowiedzi ze strony państw bałkańskich i mało zadawalniających wiadomości z Albanii, ambasadorowie zdecydowali się w ostatniej chwili nie odbyć wczoraj posiedzenia. Natomiast konferowali wczoraj ambasadorowie z Greyem.

Turcya zrezygnowana.

Konstantynpol, 3 kwietnia.

Prasa przemawia w tonie bardzo zrezygnowanym. Dzienniki sądzą, że **zawarcie pokoju niebawem nastąpi**, a kroki nieprzyjacielskie już jutro zostaną wstrzymane.

Echa wojenne.

(*Telegr. „N. Reformy“.*)

Wiedeń, 3 kwietnia.

„Alban. Corresp.“ donosi ze Skutari, że jeden z dowódców w Skutari został niedawno na ulicy zastrzelony.

Konstantynopol. Oficyalne sprawozdanie wojenne donosi, że nieprzyjaciel onegdaj utrzymywał na linii Czataldży kanonadę i ogień piechoty na tureckie rekonesanse. Koło Bulair sytuacya niezmieniona.

Belgrad. Ogłoszono urzędowe sprawozdanie o zajęciu Adryanopola, wyliczające, że armia **serbska zdobyła 7 fortów, 4 reduty, 28 bateryi nieprzyjacielskich. Ogółem zabrała armia serbska do niewoli 23.000 żołnierzy, 680 oficerów i 2 generałów tureckich.** Po zabraniu do niewoli Szukriego paszy, uważała armia serbska zadanie swe za skończone.

Konstantynopol. W całym Stambule na razie panuje zupełny spokój.

Epidemia w państwach bałkańskich.

Bukareszt. Dzienniki donoszą, że w państwach bałkańskich panują różne epidemie. — W Konstantynopolu panuje cholera azyatycka, w Serbii tyfus plamisty, a w Bułgaryi czarna ospa.

Echa zwycięstwa Bułgarów.

Liberzec. „Reichenberger Zeitung“ donosi z Josephstadtu: Po wiadomości o upadku Adryanopola Czesi urządzili tu demonstracyę, śpiewając w ulicach pieśni narodowe i wznosząc okrzyki na cześć Serbów i Bułgarów. W demonstracyi wzięli udział także żołnierze czescy. Komendant korpusu zarządził z tego powodu areszt koszarowy dla całej załogi.

Sejm.

(*Telefonem.*)

Lwów, 3 kwietnia.

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu pos. Zoll uzasadniał swój wniosek w sprawie ochrony prawnej własności i służebności, niewpisanych do ksiąg gruntowych. — Mowca zaznaczył, że księgi gruntowe w Galicyi, szczególnie rustykalne, w przeważnej części nie są zgodne ze stanem rzeczywistym. Ustawa z roku 1906 długo jeszcze nie doprowadzi do właściwych rezultatów, jeżeli dalej będzie się postępowało w dotychczasowem tempie. Powodem tego jest za mała liczba komisarzy rządowych, brak odpowiedniej liczby geometrów i współdziałania włościan. Sprawa się jeszcze pogorszyła, gdy najwyższy trybunał w roku 1909 orzekł, że kto do księgi gruntowej nie jest wpisany, ma tylko roszczenie obligacyjne wobec tego, z kim zawarł kontrakt. Doprowadzi to do tego, że cały szereg gruntów włościańskich może być po prostu wywłaszczony. Sejm praktyki sądowej zmienić nie może, natomiast może się odnieść do rządu w drodze konstytucyjnej o zmianę lub wyjaśnienie kodeksu cywilnego i państwowej ustawy hipotecznej.

Wniosek odesłano do komisyi prawniczej, poczem poseł Zoll uzasadniał swój drugi wniosek w sprawie wydania nowej ustawy krajowej o gminnych urzędach rozjemczych. Wprowadzono je w roku 1869; na ich podstawie wydano w roku 1875 ustawę krajową, która jednak nie weszła w życie, albowiem mało było prób wprowadzenia tej instytucyi w Galicyi. Powodem była zbyt mała kompetencya urzędów. Dopiero w roku 1907 nowa ustawa państwowa rozszerzyła jej kompetencyę, ale ona u nas obowiązywać nie będzie, dopóki nie będzie wydaną ustawa krajowa. Byłoby mniej pieniactwa, gdyby były gminne urzędy rozjemcze, a sądy powiatowe były uwolnione od balastu tych spraw. Mowca stawia wniosek: Poleca się Wydziałowi przedłożenie odpowiedniego projektu ustawy krajowej. — Wniosek odesłano do komisyi prawniczej.

Do komisyi gospodarstwa krajowego odesłano wniosek Lewickiego o zmianę statutu krajowej komisyi dla spraw rolniczych.

Wniosek posła Goetza o zmianę postanowień ustawy o wymianę opłat szynkarskich — odesłano do komisyi administracyjnej.

Do komisyi drogowej odesłano wniosek posła Cielucha o zapomogę dla pow. grybowskiego na budowę dróg.

Pos. Witos w nieobecności p. Szweda uzasadniał jego wniosek o rozszerzenie prawa reklamacyi dla uwolnienia od służby wojskowej dla tych, którzy prawa tego nie posiadają. — Wniosek odesłano do komisyi prawniczej.

Następnie uzasadniali różne wnioski pp. Kochanowski, Rożankowski, Sodomora i Staruch. Do komisyi budżetowej odesłano nagły wniosek p. Merunowicza o pomoc dla pogorzelców Skniłowa i Jaryczowa Starego.

Wkońcu odczytano wniosek p. Schaetzla o uchylenie reskryptu ministerstwa spraw wewnętrznych, nakładającego na kasy oszczędności obowiązek lokacyi w papierach państwowych; i wniosek posła Górskiego w sprawie opieki nad głuchoniemymi. Po kilku interpelacyach posiedzenie zamknięto. Następne ogłoszone będzie w drodze pisemnej.

Obrady Koła sejmowego.

Lwów, 3 kwietnia.

Wczoraj po południu odbyło się tu posiedzenie sejmowego. Koła polskiego przy udziale namiestnika i marszałka.

Prezes Leo zagaił obrady, przedstawiając sprawozdanie z dotychczasowych rokowań w sprawie reformy wyborczej. Od lat pięciu toczyły się te rokowania w kraju, a dopiero przed półtora rokiem przeniesiono je do Wiednia, a to dlatego, że większość prezesów polskich klubów przebywała w Wiedniu, a nieobecnego prezesa centrum wzywano na każdą konferencyę. W obradach tych brał ponadto udział namiestnik i minister Długosz. Ostatnia faza tych rokowań w marcu r. b. odbyła się do pewnego stopnia nieoficyalnie, odbyły się mianowicie pertraktacye na zaproszenie ministra Zaleskiego.

Prezes Leo przedstawił następnie przebieg obrad nad poszczególnemi punktami projektu reformy wyborczej, jakoto liczbę członków Wydziału krajowego, przyczem podkreślił, że przyznanie Rusinom dwóch miejsc w Wydziale krajowym na 7 członków tegoż było uchwałą prezesów polskich, powziętą na wniosek ówczesnego marszałka br. Badeniego przed półtora roku. Wtedy to przyznano Rusinom prawo samodzielnego wyboru członków Wydziału krajowego, na co zgodzili się wszyscy prezesi polscy. Skoro więc przyznano Rusinom prawo wyboru ruskich członków Wydziału krajowego, prostą konsekwencyą było przeto, że trzeba im było przyznać prawo wyboru członków komisyj sejmowych, co w porównaniu jest o wiele mniejszem ustępstwem, niż koncesya poprzednia.

Następnie przedstawił dr Leo kwestyę procentowego rozdziału mandatów, przyczem stwierdził, że ostatnie podwyższenie z 26·4 prc. na 27·2 prc., na co również zgodzili się wszyscy prezesi polscy, stanowi podwyżkę zbyt małą, aby przez to miała być rozbita cała sprawa reformy wyborczej.

Poseł Cieński przedstawił regulamin, wypracowany przez Radę narodową dla Koła sejmowego. Uchwalono radzić nad tą kwestyą na osobnem posiedzeniu, które będzie w tym celu zwołane.

Wywiązała się następnie obszerna dyskusya. Pierwszy zabrał głos rektor politechniki Hauswald. Poseł Starzyński starał się zbijać argumenty dr Lea i zapowiedział, że pierwotny swój projekt reformy wyborczej wniesie na najbliższem posiedzeniu komisyi jako członek mniejszości. Jeżeliby komisya tego wniosku mniejszości nie uchwaliła, wniesie go w pełnym Sejmie.

Referent dla komisyi reformy wyborczej hr. Badeni przemawiał w duchu pojednawczym za zgodnem postępowaniem wszystkich stronnictw polskich i podkreślił konieczność poczynienia wzajemnych ustępstw.

Przemawiali następnie posłowie Krzeczunowicz, Skarbek i poseł Merunowicz, który wskazał na historyczny moment obecnego położenia.

Pos. Średniawski ostrzegał, by opozycya nie spodziewała się po nowym Sejmie, którby wybrano po ewentualnem rozwiązaniu obecnego, Sejmu lepszej reformy, aniżeli ta, która mogłaby być dzisiaj uchwalona. Mowca przestrzegał, aby opozycya nie wzniecała pożaru na wschodzie i zachodzie, bo pożar ten będzie tak wielki, że ludowcy nietylko że nie będą mogli go ugasić, lecz przeciwnie będą musieli go sami jeszcze rozdmuchiwać. Zakończył dyskusyę bardzo podniosłem przemówieniem poseł Tetmajer, który przestrzegał, aby sprawy nie odwlekano, aby nie uchwalono reformy za późno, tak, jak zapóźno uchwaliliśmy konstytucyę 3-go Maja.

Z posiedzenia prezesów klubów polskich.

Lwów, 3 kwietnia.

Na wczorajszem posiedzeniu prezesów klubów polskich poruszono między inemi sprawę dopuszczenia na wczorajsze posiedzenie Koła sejmowego sprawozdawców dziennikarskich, czemu jednak konserwatyści się sprzeciwili.

Poseł Abrahamowicz żądał, aby Rusini złożyli pisemną deklaracyę, iż po załatwieniu reformy wyborczej nie będą zakłócali obrad Sejmu.

Podolacy przeciw reformie wyborczej.

Lwów, 3 kwietnia.

Podolacy zwołują dalej sejmiki agitacyjne celem obalenia obecnego projektu reformy wyborczdj. Wczoraj odbył się taki sejm w Stryju, zwołany przez posłów wielkiej własności okręgu stryjskiego, St. hr. Stadnickiego i bar. Juliana Brunickiego. Uchwalona rezolucya wzywa posłów, aby jaknajenergiczniej zwalczali i użyli wszelkich możliwych środków, celem niedopuszczenia do uchwalenia obecnego projektu reformy wyborczej, która zdaniem rezolucyi jest szkodliwa dla narodowego stanu posiadania i zgubna dla sprawy narodowej, a przyszła do skutku nie na podstawie zgody i uchwały wszystkich stronnictw polskich. Rezolucya wzywa posłów, aby wytężyli wszystkie siły celem przywrócenia w Sejmie prawnych stosunków i uniemożliwienia przez zastosowanie postanowień regulaminu bezprawnego zakłócania obrad sejmowych.

Podobny sejmik zwołali na 7 b. m. do Kołomyi posłowie **Krzysztofowicz** i **Puzyna** z centrum.

Stanowisko biskupów polskich.

Lwów, 3 kwietnia.

Episkopat polski zebrany na konferencyi wspólnej we Lwowie w dniu 26 marca postanowił usunąć się gremialnie od głosowania nad projektem reformy wyborczej. Episkopat polski uznaje najzupełniej potrzebę rozszerzenia prawa wyborczego w kierunku demokratycznym i sprawiedliwego uwzględnienia praw narodowości ruskiej, jednakże tak ze względów zasadniczych jak i ze względu na daleko idące wątpliwości że ustawa w tej osnowie przez swój separatyzm przyniosłaby szkodę zgodnemu pożyciu obu narodów, nie mógł episkopat zgodzić się na ogłoszone zasady reformy prawa wyborczego.

W kuloarach opowiadano wczoraj, że czynione są starania, aby odwieść biskupów od tego zamiaru i skłonić do głosowania. Będzie to o tyle trudnem, ponieważ kilku biskupów, a mianowicie arcybiskupi ks. Bilczewski i ks Teodorowicz, oraz biskup ks. Pelczar wyjechali z kraju.

Żądania syonistów.

Lwow, 3 kwietnia.

Partya syonistyczna odbyła onegdaj zgromadzenie, na którem wygłosili referaty Stand i dr Reich. Referenci wystąpili bardzo ostro przeciw obecnemu projektowi reformy wyborczej i uchwalili rezolucyę, domagającą się przyznania 11 prc. ogólnej liczby mandatów sejmowych dla żydów t. j. 23—25 mandatów, dalej, aby okręgi wyborcze w ten sposób wykrojono, by żydzi mieli te mandaty zapewnione. Ponadto żądano zapewnienia żydom mandatu z Krakowa i Lwowa. Uchwalono następnie votum nieufności dla posłów sejmowych Loewensteina, Rittla, Sarego, Kolischera i Landaua.

Konferencya w sprawie reformy wyborczej.

Lwów, 3 kwirtnia.

Wskutek apelacyi, wystosowanej na wczorajszem posiedzeniu Sejmu przez posła Lewickiego, zaprosił marszałek przywódców wszystkich klubów polskich i ruskich na wspólną konferencyę w sprawie reformy wyborczej, która odbędzie się dzisiaj o godzinie 3 po południu.

O manifestacye słowianofilskie.

(*Tel. agencyi pet.*)

Petersburg, 3 kwietnia.

Duma państwowa obradowała na wczorajszem posiedzeniu nad nagłą interpelacyą do ministra spraw wewnętrznych w sprawie zachowania się policyi petersburskiej wobec uczestników manifestacyi słowianofilskiej w dniu 30 marca. Galerye były przepełnione, w loży ministeryalnej znajdował się minister spraw wewnętrznych Makłakow.

Nacyonalista Slawenko zabrawszy głos, popierał nagłość interpelacyi, podkreślając, że społeczeństwo rosyjskie dawno już nie ujawniło tak wielkiego entuzyazmu i dawno też nie było mu danem przyłączyć się do radości pokrewnych ludów. Celem manifestacyi było tylko powitanie przedstawicieli zwycięskich narodów. Rząd wystąpił wobec społeczeństwa rosyjskiego z knutem w ręce. Nacyonaliści są zdania, że nie poszczególni ministrowie lecz kierunek polityczny rządu rosyjskiego ponosi winę w tej sprawie. Społeczeństwo rosyjskie dało dowód, że dorosło do zrozumienia rozgrywających się wydarzeń ale rząd zdobył się tylko na kroczenie za rydwanem tryumfalnym Austryi.

Minister spraw wewnętrznych Makłakow oświadczył, że demonstracye uliczne, przeszkającę ruchowi, nie mogą być cierpiane. Minister zarządził ścisłe dochodzenia. Gdyby śledztwo potwierdziło podniesione tu oskarżenia policyi, to winni będą ukarani najsurowiej.

Przemawiało następnie za nagłością interpelacyi kilkunastu mowców.

Purvszkiewicz oświadcza, że nie można

mówić o ataku na ambasadę austryacką. Demonstranci byli to ludzie pokojowo usposobieni i chcieli tylko dać wyraz swoim uczuciom sympatyi. Podobne manifestacye mają wielkie znaczenie moralne i pokazują Europie zachodniej, że Rosyanie gotowi są pójść za głosem cara. — Postępowanie rządu nie wynikło z omyłki, ale okazuje się zbrodnią stanu.

Wywody ostatniego mowcy kadeta Rodiczewa wywołały tak wielkie oburzenie na ławach prawicy i nacyonalistów, że posiedzenie musiano zamknąć wśród ogólnego zgiełku. Słyszano tylko słowa prezydenta, wykluczające Rodiczewa z pięciu posiedzeń.

Telegramy

z dnia 3 kwietnia.

Wiedeń. W kościele greckim odbyło się nabożeństwo żałobne za króla Jerzego greckiego, na które w zastępstwie cesarza przybył arc. Karol Franciszek Józef.

Rzym. Zapowiedziane na wczoraj posłuchania u papieża zostały odwołane.

Londyn. Biuro Reutera donosi: Cesarz Wilhelm zaprosił króla Jerzego i królową Mary na ślub córki ks. Wiktoryi Ludwiki w dniu 24 maja. Para królewska przyjęła zaproszenie.

Waszyngton. Rząd Stanów Zjednoczonych postanowił uznać rzeczpospolitą chińską.

Frankfurt. Trzeci międzynarodowy kongres w sprawie ustawodawstwa o żegludze powietrznej odbędzie się między 5 a 7 październikiem b. r. w Frankfurcie.

Przygoda hr. Pinińskiego.

Lwów. „Gazeta Narodowa" donosi: W poniedziałek przybył do Tarnopola na zgromadzenie wyborcze były namiestnik Leon hr. Piniński. W południe wyszedł na przechadzkę z zawieszonym na ramieniu aparatem fotograficznym i zrobił kilka zdjęć, między innemi odfotografował grupę żydów. Wówczas zbliżył się do niego policyant, chcąc go aresztować. — Dopiero gdy Piniński, nie chcąc iść na policyę, powiedział nazwisko, policyant, salutując, prosił o przebaczenie.

O podjęcie prac parlamentarnych.

Wiedeń. Prezydyum związku narodowo-niemieckiego na odbytem posiedzeniu omawiało szczegółowo położenie polityczne. Ze wszystkich stron dano wyraz życzeniu możliwie szybkiego podjęcia prac parlamentarnych, gdyż nie tylko koniecznem jest załatwienie małego planu finansowego w interesie urzędników i nauczycieli, ale także załatwienie budżetu i uregulowanie regulaminu nieda się odwlec. Przewodniczącemu Grossowi polecono porozumieć się z rządem w sprawie zwołania Izby, a o ile to byłoby niemożliwem, w sprawie przyspieszenia zwołania komisyj, specyalnie komisyi budżetowej.

Kolektury loteryi klasowej.

Wiedeń. W bieżącym miesiącu pojawi się instrukcya dla kolektorów co do sprzedaży losów loteryi klasowej. Utworzonych będzie około 150 kolektur prywatnych. Sprzedaż losów obejmą przeważnie banki, jakoteż organizacye spółek, utworzona przez trafiki i wyżej wspomniane kolektury prywatne. — Pierwsze ciągnienie loteryi klasowej odbędzie się 7 lub 8 października.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Parlament niemiecki podjął wczoraj prace. Na konwencie seniorów parlamentu omawiano program pracy. Załatwienie przedłożeń wojskowych projektowano jest przed Zielonemi Świętami. Dyskusya ma się najpóźniej rozpocząć dnia 3 maja. Ofia przedłożenia po pierwszem czytaniu przekazane będą komisyi budżetowej.

O tajemnice wojskowe.

Berlin. „Norddeutsche Allg. Ztg." wzywa gazety niemieckie, aby nie pisały o wynalazkach i ulepszeniach w armii niemieckiej oraz o zbrojeniach i ćwiczeniach szczególniej specyalnych oddziałów wojsk, gdyż w ten sposób zagranica o wielu rzeczach się nie dowie.

Konferencya bułgarsko-rumuńska.

Petersburg. Następna konferencya ambasadorów w sprawie bułgarsko-rumuńskiej odbędzie się w piątek.

Pogrzeb króla greckiego.

Ateny. Wśród okazałych uroczystości żałobnych złożono na wieczny spoczynek zwłoki króla Jerzego. Nabożeństwo żałobne odprawiło 60 biskupów.

Wyrok w procesie spadkowym.

Bruksela. Trybunał apelacyjny wydał wyrok w procesie spadkowym prowadzonym przez księżniczki Ludwikę i Stefanię belgijską, uznając za nieuzasadnione odwołanie się księżniczek do trybunału. Zatwierdzony został wyrok pierwszej instancyi z wyjątkiem orzeczenia do fundacyi „Niederfullbach", która to fundacya uważaną ma być w Belgii za nieistniejącą prawnie. — Księżniczki skazano na koszta procesu.

Nowa ofiara lotnictwa.

Wersal. Podoficer Faure spadł z aeroplanem i na miejscu się zabił.

Kronika.

Kraków, czwartek 3 kwietnia.

Kalendarzyk kościelny: Ryszarda i Maryi Egip.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 15; zachód o godz. 6 m. 13, długość dnia godzin 12 min. 58.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Przeważnie pochmurno, chwilami opady, chłodniej.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Ostatni".

Koncert orkiestry wiedeńskiej („Tonkünstlerverein") pod kierunkiem O. Nedbala w sali starego teatru o 8 wieczór.

Odczyt red. Wierczaka p. t. „Lud racławicki i lud dziś" w lokalu IX Koła T. S. L. (ulica św. Tomasza 37) o 5 po południu.

Kinoteatr Towarzystwa Szkoły ludowej (ul. Podwale 6) przedstawienia w dnie powszednie od godz. 4 po południu do 10·30 wieczorem. W niedziele i święta od godz. 3 do 11 wieczorem.

Wystawa obrazów i rzeźb w Towarzystwie Przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański).

Salon Związku artystów ul. Bracka l. 6, dom „pod Meduzą" otwarty od godziny 10 do 1 w południe.

Muzeum etnograficzne otwarte od godz. 11 do 1 w południe przy ul. Studenckiej pod l. 7.

Teatr miejski we Lwowie: „Grigri".

Z Tow. ochrony piękności m. Krakowa. — „Problem stoku wawelskiego". Odczyt na powyższy temat p. Szyszko-Bohusza, który odbyć się miał w sobotę, przeniesiony zostaje z powodów nieprzewidzianych na piątek dnia 4 b. m. w sali Tow. technicznego (ul. Straszewskiego l. 28), wobec aktualności sprawy wywołanie licznych słuchaczy, interesujących się sprawą amfiteatru i wzgórza zamkowego, a treścią wywołać powinien ożywioną wymianę zdań i sądów, tak konieczną przy każdym pomyśle, dotyczącym Wawelu. Sprawa urządzenia stoków zamkowych była szeroko omawianą przez kolonię polską w Paryżu i padła tam niejedna myśl, godna zanotowania; prelegent przebywając stale w tem środowisku, zetknął się z poglądami kół artystycznych Paryża, a równocześnie sam jako twórca, zajął się żywo tą sprawą i obecnie korzystając z chwilowego pobytu w Krakowie, wypowie swoje poglądy. Odczyt będzie objaśniony rysunkami i planami. Początek odczytu o godzinie 6 wieczorem, wstęp wolny dla członków T. O. P. K. i wprowadzonych przez nich gości.

Wieczór Wagnera w wykonaniu wiedeńskiej orkiestry „Tonkünstlervereins" pod dyrekcyą Oskara Nedbala, który odbędzie się dzisiaj o godz. 8 wieczorem, wzbudził zupełnie wyjątkowe zainteresowanie. Bilety rozebrano prawie wszystkie, bilety na dostawne miejsca otrzymała dziś kasa starego teatru do sprzedaży. Program wieczoru jest następujący: 1) Uwertura Holenderczyk-tułacz, 2) Idylla Zygfrydowa, 3) Polonia, 4) Czar Wielkiego Piątku z Parsifala, 5) Tristan i Isolda, wstęp i zakończenie, 6) Uwertura do „Majstrów śpiewaków". — Orkiestra przybywa do Krakowa w pełnym komplecie 72 muzyków.

Z wystawy w pałacu sztuk pięknych zakupione w ostatnich dniach następujące prace: Janowskiego Stanisława „Cerkiewka" ol., Kilmowskiego Stanisława „Marya" pastel, Fugera Ludwika „Sakle lamparta" głowa, Turka Franciszka „Podwórze domu przy ulicy Miedzach w Krakowie" rysunek.

„Rzeźba". Odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków Towarzystwa artystów polskich „Rzeźba" wybrało w miejsce ustępującego zarządu nowy zarząd (zast. chorążego) w składzie: Prezes Jan Szczepkowski, wiceprezes Ludwik Puget, sekretarz Włodzimierz Konieczny, skarbnik Bronisław Pelczarski. Do komisyi kontrolującej wybrano Stanisława Gettera i Henryka Hochmanna. Uchwalono otworzyć następną wystawę „Rzeźby" dnia 15-go stycznia 1914 roku. Rzeźby należy nadsyłać w grudniu 1913 r.

Z Czytelni kobiet im. Słowackiego. W dniu 19 u. m. odbyło się walne zgromadzenie Czytelni kobiet im. Słowackiego pod przewodnictwem p. Maryi Siedleckiej. Po odczytaniu sprawozdań za rok 1912 sekretarki, skarbniczki i bibliotekarki, przewodnicząca zwróciła się do członków przyszłego wydziału, aby przyjmując na siebie zadanie, usiłowali mu sprostać, za główny cel mając doprowadzenie Czytelni do tej świetności, jakiej zażywała w ciągu 18-letniego swego istnienia. Radziła przeto utworzenie dawno już projektowanej sekcyi równouprawnienia, której przewodnictwo radzi powierzyć p. Okołowiczowej; rozwinięcie działalności sekcyi literacko-odczytowej, pod kierownictwem pp. Bogusławskiej i Mossoczowej, wreszcie kwestyę utworzenia komisyi bibliotecznej dla zakupu nowych książek, co znowu dałoby możność wypożyczania posiadanych dotąd książek, przeważnie przeczytanych już, robotnicom, zupełnie bezpłatnie. Po dyskusyi uchwalono, że odczyty z dyskusyą odbywać się będą stale w każdy poniedziałek o godzinie 6 wieczorem.

Nastąpiły wybory. W skład jego weszły panie: Bogusławska, Fryczowa, Groelowa, Grodzicka, Kotarbowska, Mossoczowa, Noskowska, Okołowiczowa, Olesiowa, Pniowerówna, Rebenowa, Siedlecka, Wilkoszowa i Żarnowiecka. P. Siedlecka została ponownie prezesową wybraną; pp. Bogusławska i Noskowska sekretarkami, p. Rebenowa skarbniczką, p. Kolarzowska bibliotekarką. Do komisyi rewizyjnej weszły pp.: Dawidowa, Dettloffowa, Leiblerowa, Schneiderowa, Sędzielowska i Wolańska.

Z Klubu pocztowego. Urządzany rokrocznie w Klubie wieczorek w dniu św. Józefa odbędzie się w tym roku w dniu 5 kwietnia. Ceny wstępu zwykłe; zaproszenia wydaje sekretaryat między godziną 8—9 wieczór w Klubie pocztowym, Lubicz l. 5.

Z „Gwiazdy". W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zgromadzenie „Gwiazdy". Sprawozdanie za rok ubiegły wykazało wszechstronny rozwój stowarzyszenia. Liczba członków wzrasta i obecnie przekracza 400; majątek stowarzyszenia wynosi w gotówce 4643 koron, zaś ubiegły rok, mimo trudnej sytuacyi finansowej i udzielania zapomóg, zamknięto nadwyżką 391 koron 41 hal. Rozszerzono bibliotekę przez zakupno dzieł treści popularno-naukowej, uwzględniając najnowsze prądy w literaturze, a nadto urządzano peryodyczne odczyty popularno naukowe. — Zajmowano się także gorliwie sprawą budowy pomnika poległym w r. 1848, która obecnie dobiega do końca, jak również uzyskaniem parceli pod budowę własnego domu. Ta ostatnia sprawa o tyle posunęła się naprzód, że wkrótce będzie przedmiotem obrad Rady miasta. Wyrażono też nadzieję, że członkowie Rady miejskiej sprawę tę, tak ważną w rozwoju i organizacyi młodzieży rękodzielniczej, przychylnie załatwią.

Po udzieleniu wydziałowi absolutoryum wyrażono uznanie prezesowi stowarzyszenia Tomaszowi Bujasowi i firmie Zieleniewski za bezinteresowne wykonanie robót około budowy pomnika poległych w r. 1848 wartości przeszło 2000 koron, wreszcie uzupełniono wydział, w skład którego weszli: Prezes Tomasz Bujas, wiceprezes Franciszek Zając, sekretarz Jan Pałasz, zastępca sekretarza Piotr B ll, skarbnik Leon Wiadrowski, zastępca Andrzej Łaś, bibliotekarz Stanisław Pychowski, zastępca Maryan Wyrwiński, gospodarz Edmund Leśniowski, zastępca Antoni Zawiła. Wydział; Eustachy Nieduszyński (dyr. kółka zabaw.), Józef Karcz (zastępca), Jan Łopatka (chorąży), Franciszek Kucharczyk (zast. chorążego), Tomasz Gryga (podchorąży), Franciszek Wincenciak (podchorąży), Jan Widełko (zast. podchor.), Franciszek Łysoń (zast. podchor.), Ludwik Franczek, Franciszek Gorzelany, Antoni Kudłaczka, Władysław Bieroński, Józef Bator, Jakób Wróblewski, Bronisław Księżny, Piotr Górka, Stefan Czernecki, Jan Kawecki, Franciszek Styczeń, Adolf Wiśniewski, Stanisław Wilga. Komisya kontrolująca: Edmund Reichert, Zdzisław Czernichowski, Józef Ostafin. Sąd polubowny: Dr Franciszek Bardel, Józef Kękuś, Antoni Królik. Kurator fund. żel. Józef Jawornicki.

Za chlebem. Wedle urzędowych zestawień, ruch emigracyjny z Galicyi w przeciągu ubiegłego miesiąca marca przedstawiał się następująco: Do Prus wyjechało 17.410 osób, do Ameryki 3889 osób, do Czech 949 osób, do Moraw 30 osób, do Węgier 36 osób — razem z Galicyi wyjechało więc 22 314 osób. W tymże miesiącu z Bukowiny wyjechało za zarobkiem 256 osób.

† Julian Myszkowski. Wczoraj o godz. 5 po południu zmarł w Warszawie Julian Myszkowski, znany artysta dramatyczny i dyrektor teatru.

Urodzony w Krakowie, tam też chodził do szkół, a posiadając niezaprzeczony talent aktorski, wstąpił do trupy Anastazego Trapszy, pod którego kierunkiem wydoskonalił się na artystę dramatycznego i zdolnego reżysera. To też powołano go na to stanowisko do teatru hr. Skarbka we Lwowie, gdzie pracując przez lat kilkanaście, wypromował wielu swoich uczniów na doskonałych artystów, a na scenę wprowadził utwory wielu autorów.

Opuściwszy teatr skarbkowski, Myszkowski utworzył własne towarzystwo dramatyczne, z którem odwiedzał większe miasta w Galicyi, występując także i za kordonem, w miastach w Galicyi przy pomocy stałych sił artystycznych i pierwszorzędnych utworami zyskać powodzenie.

Po objęciu nowego teatru we Lwowie przez pp. Hellera i Bandrowskiego wezwano znów Myszkowskiego, który reżyserował następnie — wkrótce na scenę poznańską, gdzie znów nieustannie w odnowę gmachu teatralnego w Kaliszu zebrał trupę i objął dyrekcyę tego teatru. Z ostatnim tem grywał w Łodzi, Lublinie, Warszawie, wreszcie w innych miastach Królestwa, Litwy i Rusi. Ostatnio towarzystwo Myszkowskiego przebywało w Radomiu; przedtem Myszkowski zachorował w Częstochowie i przyjechał przed dwunastu dniami do Warszawy, celem poddania się operacyi wewnętrznej. Mimo, że operacya się udała, chorego nie udało się utrzymać przy życiu.

Myszkowski pozostawił po sobie córkę, po którą wczoraj telegrafowano do Krakowa.

Zgon wywołał w świecie teatralnym żal serdeczny, zmarły bowiem cieszył się wielką sympatyą. — Żył lat 60.

Odpowiedzialny redaktor:
Konstanty Srokowski.
Wydawca:
Michał Konopiński.

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 2 kwietnia. Kursa giełdy wiedeńskiej:

Losy: a) procentowe: Austryac. zakładu kredytowego obl. prc. z r. 1880 3-proc. 281·—, Austryackiego zakładu kredyt. z obl. prc. z r. 1889 3-prc. 252·50, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-prc. 277·50, Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-prc. 238·—, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 115·—, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 4 złr. 27·10, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 482·—, Clary złr. 40 m. k. 195·—, Pożyczka m. Lublany 20 złr. 65·50, Czerwonego krzyża austryack. tow. 10 złr. 52·—. Czerwonego krzyża węg. Tow. 5 złr. 32·25, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 83·—, Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. —·—, Tureckie oblig. prem. kolei prc. 229·—, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 480·—.

Berlin, 2 kwietnia. Austryackie banknoty 84·80. Spirytus —·—.

Paryż, 2 kwietnia. Renta 3-prc. 86·92. Mąka 38·45.

Frankfurt, 2 kwietnia. Austryack. kred. 205·25. Koleje państwowe 153·75. Disconto 182·50. Laura —·—. Usposobienie ospałe.

Wiedeń, 2 kwietnia. Zamknięcie wczorajszej giełdy popołudniowej notowano:

Akcye: Austr. Zakł. kred. 637·25, węg. Zakł. kredyt. 809·75, Anglobanku 340·25, Unionbanku 591·75, Länderbanku 530·50, Bankvereinu 519·75, Bodencredit 1163·—, Galicyjsk. Banku hipotecznego 639·—, Akcye praskiego Banku kredyt. 659·50, Kolei państwowych 706·25, kolei południowej 118·—, kolei północnej 4930·—, kolei czerniowieckiej 508·—, Alpiny 1065·50, Rima Muranyi 718·50, Praskiego Tow. żelaznego 3432·—, Fabryki broni 946·—, Akcye tureckie tyt. 321·—, Gal. Karp. Tow. naft. 870·—. Obligacye: [illegible] Listy zastawne [illegible] Listy Banku hip. [illegible] Listy Banku kraj. [illegible] Ruble 253·25, Rosyj. pożyczka [illegible]

Usposobienie przeważnie [illegible] Skoda 835·50, Jowsa [illegible]